

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Javier Gabilondo

*Soraluze,
Gipuzkoa
(1943)*

Aurkibidea

Biografia

Gabolatzen jaiotzen 1943an. Sei urterekin Txurrukenera joan zen bizi izatera. Ume-umetatik ibaiaren inguruan egiten zuten jolas. Deba ibaiaren inguruko ahozko ondarea biltzeko proiekturako egin zitzaion elkarrizketa, [Jose Luis Axpe](#)rekin batera.

Zintak

SOR-102

- **Proiektua:** Deba ibaiaren inguruko ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Ginea, Leire - Guenetxea, Tere
- **Data:** 2016-07-20
- **Iraupena:** 31 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Uretara botatzen zituzten igerian ikasteko

- **Erref:** SOR-102/002
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:00:40. **Bukatu:** 00:02:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekek eta uretako jolasak

Laburpena:

Ibaia zen umeentzat bizimodua. Txikitatik putzuan ibiltzen ziren igerian ikasi arte. Nagusiagoek kanalera botatzen zituzten eta irteeran batu. Oinez baino lehenago uretan ibiltzen zekitela dio Jabierrek. Igerian ikasteko bota egiten zituzten uretara.

2. Guardia zibilek arrainak kentzen zizkieten

- **Erref:** SOR-102/005
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:03:13. **Bukatu:** 00:05:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

- Lanbideak » Polizia

Laburpena:

Txurrukenen arrantzan egiten zuten; arrain asko zegoen orduan. Loinak eskuz zein kainaberarekin arrantzatzen zituzten; kainabera egiteko urritz makila erabiltzen zuten eta aparejua lotzen zioten. Guardia zibilek kendu egiten zizkieten arrainak eta haiek ikustean ezkutatu egiten ziren. Zaindaria ere egoten zen.

3. Arraina zahar etxera

- **Erref:** SOR-102/006
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:05:15. **Bukatu:** 00:07:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Lanbideak » Polizia

Laburpena:

Anekdotak: kuadrilla bat bazen oso gogorra arrantzan, baina lizentziarik gabekoak ziren. Afaria egin nahi zutenean, arrantzan egiten zuten. Kuadrillan sartu nahi zuen bat ez zuten aingira janera gonbidatu eta orduan, guardia zibilei deitu zien. Errekisatutako arrainak ongintzazko erakunde batera eraman behar zirenez, zahar etxera eraman zuten janaria gazteek.

4. Txaluparekin marrubiak harrapatzera

- **Erref:** SOR-102/007
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:07:53. **Bukatu:** 00:09:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Jabierren senideek txalupa zeukaten eta umeak txalupa hartan ortuko marrubiak harrapatzera joaten ziren. Ortuaren jabeak hirugarren egunerako konturatu omen ziren.

5. Ibaia kutsatu zutenekoa

- **Erref:** SOR-102/011
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:12:20. **Bukatu:** 00:14:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Ingurugiroa

Laburpena:

Hamasei urte zituzten ibaia erreta, zikinduta etorri zenean. Tifusa zegoela

esaten zieten. Bainatzera ez baina arrantzara joaten jarraitu zuten, ibaia guztiz kutsatu zuten arte. Arrain guztiak hilik tripaz gora agertu ziren goiz batean eta aingirak zelaian gora ihesi. 1968-1969 urte inguruetan gertatu zen. Usain txarra zegoen gainera.

6. Txurrukeneko jaiak

- **Erref:** SOR-102/014
- **Iraupena:** 17:48:45. **Hasi:** 00:15:15. **Bukatu:** 18:04:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

Denak batera ibiltzen ziren ibaian, gazteak eta umeak. Txurrukeneko jaiak Pope Elorriok antolatzen zituen eta Jabier eta Jose Luis laguntzen aritzen ziren. Bandak jotzen zuen eta kafea ematen zieten. Ahateak harrapatzea egiten zuten eta gauez musika izaten zen. Gorka Knorr ere etorri zen behin.

7. Aizkoban eta Irukurutzetan igerian

- **Erref:** SOR-102/016
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:19:02. **Bukatu:** 00:19:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekek eta uretako jolasak
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Txurrukenen aizkobak izeneko lekuan ibiltzen ziren eta nagusitutakoan Irukurutzera joaten ziren.

8. Bainujantzirik gabe uretara

- **Erref:** SOR-102/017
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:19:45. **Bukatu:** 00:21:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekek eta uretako jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Umeak ibaira joatea normala zen denentzat. Bainujantzirik gabe bainatzen ziren. Bainatzeko bi ordu itxaron behar zela esaten zieten etxeoek.

9. Elektriikan arropa garbitzen

- **Erref:** SOR-102/018
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:21:17. **Bukatu:** 00:22:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Ibaian arropak garbitzen zirela ezagutu dute. Errekaldean labaderoa zegoen baina Txurrukenen elektrikan garbitzen zituzten. Andrek barreinoa buruan hartuta eramaten zituzten arropak.

10. Deba, ibairik kutsatuena

- **Erref:** SOR-102/019
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:22:26. **Bukatu:** 00:25:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Ingurugiroa

Laburpena:

Ibaia kutsatzen hasi zirenean, laga egin zion jendeak ibaira joateari. Gerora, ibai kutsatuena izan arren, garbitzeko zerrendan azkena jarri omen zuen Jaurlaritzak. Urola errekan araztegia jarri zutenean, arrantzara joaten ziren. Abuztuan arrain gehiago agertzen ziren ibaian baina aste gutxiren buruan desagertzen ziren.

11. Kanaleko urak ia eraman zuenekoa

- **Erref:** SOR-102/020
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:25:12. **Bukatu:** 00:27:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Sologoeneko zentrolean ibiltzen ziren. Kanala garbitzeko husten zutenean, tunelaren barruan ibiltzen ziren eta meriendatzera zihoazela, berriz kanalean sartzea erabaki zuen Jose Luisek. Orduan ura etorri zen eta ozta-ozta irten zen handik. Abarketak eraman zizkion urak.

12. Txaluparekin presatik behera joan zirenekoa

- **Erref:** SOR-102/021
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:27:03. **Bukatu:** 00:29:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Etxeko txaluparekin arraunean ibiltzen ziren. Presaraino joaten ziren. Behin presan behera joan ziren txalupa eta guzti. Atera zituzten txalupa eta arraunak ur-usteletik eta anaiak eta biek jaso zuten gora. Aitari norbaitek kontatu egin zion eta kontu eske etorri zitzaizenean, gezurra zela esan zion Jabierrek. Gero aitak txalupa saldu egin zuen.

13. Ibaian gorputza garbitzen

- **Erref:** SOR-102/022
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 00:29:22. **Bukatu:** 00:29:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:

Jendea xaboiarekin garbitzera joaten zen ibaira. Jabier ere joaten omen zen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-06-30

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com